

Geitmyrsveien 27

ST. HANSHAUGEN
37 m²

KULTUR

Med helbredelse i trinnene

Samtidsdans og samisk kultur forenes i Carte Blanches samarbeidsprosjekt med koreograf Elle Sofe Sara og installasjonskunstner Joar Nango. Dette er en vital og viktig forestilling – men inneholder litt for lite dans.

Dagsavisen anmelder

Dagsavisen bruker cookies (informasjonskapsler) til å vise deg relevante artikler, personalisere annonser og forbedre nettstedet.

Ved å benytte nettstedet aksepterer du at vi kan sette cookies i din nettleser.

Les mer om dette og hvordan du har kontroll over egne data i vår

[personvernerklæring](#).

Jeg forstår

o: Øystein Haara/Øystein Haara)

Av Inger Marie Kjølstadmyr

10/02/2023 16:18

4/6

DANS

Carte Blanche

«Birget; ways to deal, ways to heal»

Idé, konsept: Elle Sofe Sara og Joar Nango

Koreografi: Elle Sofe Sara

Scenografi: Joar Nango

Den Norske Opera og Ballett

Det er ikke ofte Bergens-baserte Carte Blanche har sine urpremierer i hovedstaden, men denne gangen har de lagt premieren på sin nyeste produksjon til Scene 2 ved Operaen i Bjørvika. Forestillingen heter «Birget; ways to deal, ways to heal», og er koreografert av samiske Elle Sofe Sara. Scenerommet har dekor laget av den samiske arkitekten og kunstneren Joar Nango, som Carte Blanche for øvrig også jobbet med i 2020. Sammen har de skapt et verk som kretser rundt det samiske folks evne til å «mestre eller overleve i et miljø i endring», noe det nordsamiske ordet «birget» peker på. Forestillingen prøver på både utforskende og spennende vis å finne en måte å takle og helbrede sårene etter mange år med ulike norske statlige overgrep mot det samiske folk.

Å bruke samtidsdans som en form for politisk uttrykk og argumentasjon er muligens noe av det vanskeligste man kan gjøre. Samtidsdansen er et veldig abstrakt språk, og så lenge man ikke går over i danseteaterformen, vil dansespråket alltid være svært åpent for fortolkning. I denne forestillingen har imidlertid koreograf og scenograf jobbet veldig konkret med de politiske og geografiske referansene, så selv om koreografien tidvis kan oppfattes som noe generell, mister vi aldri perspektivet på hva denne forestillingen handler om.

Bare det å sette opp en skjerm i scenerommet som livesender fra Ivgubahta/Skibotn i Troms og Finnmark, der to kvinner sitter i kofte og ser på oss som sitter i salen, sier jo klart fra: Etter mange år som gjenstand for det norske blikkets definisjonsmakt, er det nå tid for samene å se på oss som sitter i en sal i Oslo.

LES OGSÅ

Intervju med Elle Sofe Sara: om sannhet og forsoning på selveste Operaen (+)

Carte Blanches nye forestilling «Birget; ways to deal, ways to heal». (Øystein Haara/Øystein Haara)

Samenes vansker i både vår egen samtid og i nær og fjern fortid er en kompleks materie å behandle i en danseforestilling. I [et intervju med Dagsavisen](#) onsdag 8. februar, snakker koreograf Elle Sofe Sara om mange av sakene som ligger til grunn for «Birget ...». Hun nevner blant annet saken med vindkraftanlegget på Fosen som vanskeliggjør samenes reindrift og samers psykiske helse knyttet til at norske myndigheter har oversett reindrift som en viktig næring.

I forestillingen blir sakene enda tydeligere for oss, da lydopptak fra Stortingets spørretime er ett av virkemidlene som

Dagsavisen bruker cookies (informasjonskapsler) til å vise deg relevante artikler, personalisere annonser og forbedre nettstedet.

Ved å benytte nettstedet aksepterer du at vi kan sette cookies i din nettleser.

Les mer om dette og hvordan du har kontroll over egne data i vår [personvernerklæring](#).

s situasjon. Klassiske

lning til denne teksten som vi

et et slags akkompagnement til

LES OGSÅ

«Ellos eatnu – La elva leve» tar kampen for egenverdet inn i vår tid (+)

Som visuell opplevelse er «Birget ...» full av ulike fokuspunkter fra start til slutt. Her skjer det mye i alle deler av det relativt store scenerommet på Scene 2. Mye av det som skjer, er relatert til ulike gjenstander dansekompaniet har tatt med seg fra Gouvdayaidnu/Kautokeino. Dit dro de som en del av arbeidet med forestillingen. Slik har forestillingen fått en ganske tydelig geografisk forankring. En slede er et slikt tydelig visuelt element, og etter hvert blir også store, gule plastsekker fra Felleskjøpet (sikkert en del av reindriftsvirksomheten) en viktig del av forestillingen. Til tider blir det mye å fokusere på, med tanke at vi i tillegg omtrent hele veien hører norske politikere prate på sin sedvanlige kronglete måte. Men dette er uansett ganske vitalt.

Fra Carte Blanches nye forestilling «Birget; ways to deal, ways to heal», som spilles i Operaen i Oslo. (Øystein Haara/Øystein Haara)

Joar Nangos scenerom er blitt et både lyst, fargerikt og spennende rom å oppleve fra salen. Og danserne bruker og utforsker rommet godt. Jeg savner bare litt mer dans. Det vi ser, er ganske klassisk samtidsdans anno 2023; store, enkle og ganske grunnleggende bevegelser og mye gruppedynamikk, både synkron og usynkron. Vi får ingen imponerende soloer eller noen spennende nyvinninger på bevegelsesfronten. I stedet lar Elle Sofe Sara de grunnleggende bevegelsene få skape en følelse av samhörighet, av en felles puls og av kraft og kampvilje. Og i sin kraft av å være et kunstuttrykk, representerer dansen i seg selv vel «ways to deal, ways to heal», som vi leser i tittelen.

Dagsavisen bruker cookies (informasjonskapsler) til å vise deg relevante artikler, personalisere annonser og forbedre nettstedet.

Ved å benytte nettstedet aksepterer du at vi kan sette cookies i din nettleser.

Les mer om dette og hvordan du har kontroll over egne data i vår

[personvernerklæring](#).

LES OGSÅ

Jon Fosses «Stengd gitar» er en marerittaktig teatermonolog med svarte gitarer over intens angst (+)

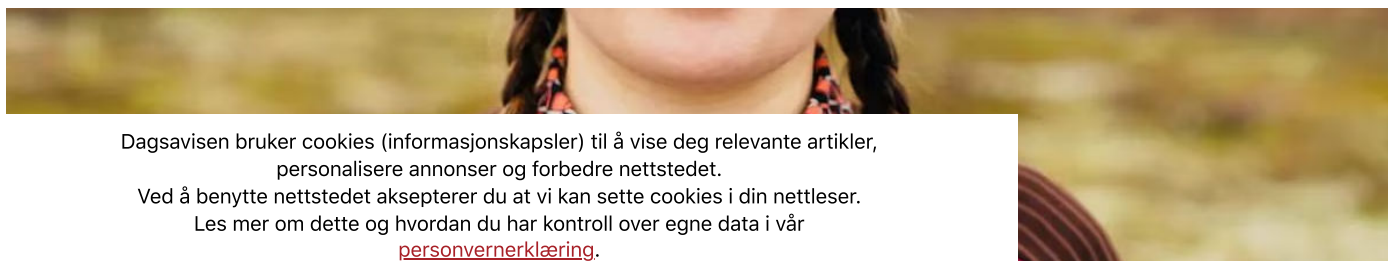
Den samiske kulturen har de siste årene [fått mer og mer plass i populærkulturen](#). Stadig flere artister med samisk bakgrunn har blitt en del av det allmenne norske kultur- og musikkfeltet, og vi opplever ikke som tidligere at den samiske kulturen er noe kuriøst og annerledes, fjernt fra vår egen norske hverdag. At en samisk koreograf og kunstner nå har laget en forestilling med Norges kanskje aller mest kjente kompani for samtidsdans er enda et steg i riktig retning. Og Carte Blanche skal ha kudos for at de i tiden med Annabelle Bonnéry som kunstnerisk leder har laget så mange ulike typer forestillinger.

LES OGSÅ

NRK-serien «Vi lover et helvete» treffer tidsånden perfekt (+)

Dansekompaniet oppleves som mer spennende enn på lenge, og etter de siste sesongene å ha sett dem gjør alt fra [den forrykende festen av en forestilling «But Then, We'll Disappear \(I'd Prefer Not To\)»](#) i 2021 til den uutholdelig stillestående «Monument. 0.10: The Living Monument» i 2022, så er det enda en spennende vending å gi oss dette samarbeidsprosjektet med Elle Sofe Sara og Joar Nango. Det er virkelig ikke godt å vite hva vi får se neste gang Carte Blanche inntar scenen.

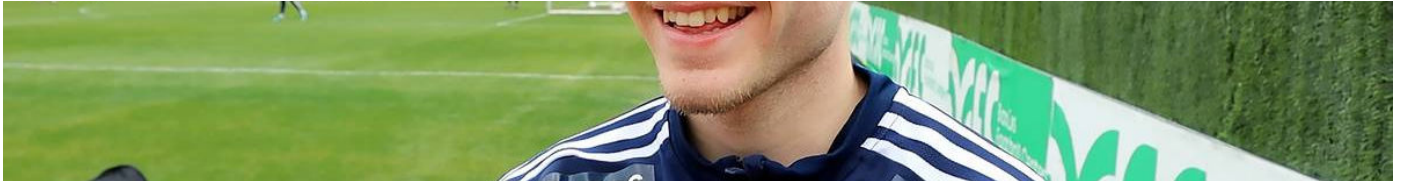
Forestillingen skal innom Hamar og Stavanger i mars før Carte Blanches Studio Bergen står for tur i mai. Spilles på nytt i Oslo under Heddagene i juni.

Dagsavisen bruker cookies (informasjonskapsler) til å vise deg relevante artikler, personalisere annonser og forbedre nettstedet.

Ved å benytte nettstedet aksepterer du at vi kan sette cookies i din nettleser.

Les mer om dette og hvordan du har kontroll over egne data i vår [personvernerklæring](#).

Finnen skal skremme vettet av VIF-rivalenes backer: – Malmö ville ha ham

Hun var «Varsleren» i Birgitte-saken: – Jeg har sagt det hele tiden. Denne mannen er farlig

Elise Storsveens lille genistrek i Vigelandmuseet

Kultur - Dagsavisen

KULTUR

Med helbredelse i trinnene

Elise Storsveens lille genistrek i Vigelandmuseet

Den korte veien fra pietistisk kjærlighet til blindt hat

Dagsavisen bruker cookies (informasjonskapsler) til å vise deg relevante artikler, personalisere annonser og forbedre nettstedet.

Ved å benytte nettstedet aksepterer du at vi kan sette cookies i din nettleser.

Les mer om dette og hvordan du har kontroll over egne data i vår

[personvernerklæring](#).

DANS

Lite eventyrlig «Askepott»**Samtidsdans viet iranske regimekritikere****– Det var kanskje rart for fotballgutta at vi dansegutta snakket om følelser**

ANMELDELSE

Elise Storsveens lille genistrek i Vigelandmuseet**Den korte veien fra pietistisk kjærlighet til blindt hat****En siste dans før lysene slukkes**

Dagsavisen bruker cookies (informasjonskapsler) til å vise deg relevante artikler, personalisere annonser og forbedre nettstedet.

Ved å benytte nettstedet aksepterer du at vi kan sette cookies i din nettleser.

Les mer om dette og hvordan du har kontroll over egne data i vår

[personvernerklæring](#).

INGAR HELGE GIMLE

Vurderte å gi seg

PORTRETET
• SIDE 24-27

Leserne elsker
«Detaljene»

Portretter la Gimle tror det er hardt å bli minnet som om egne minner.

KULTUR • SIDE 48-49

PSYKOLOG OM
UTROSKAP:

– Føler at
de dør i
ekteskapet

AV GUNTER LARSEN • SIDE 28-32

VAR VARSLEREN I
TENG-SÅREM

– Hun har
lidd mye

NYHETER • SIDE 18-19

LARS WEST JOHNSEN:

» Statsminister, vi
tjener grotesk mye
penger på denne
krigen. Det er
bare et blodig
faktum.

KOMMENTAR

Feil etter feil etter at
venninnen ringte
nødnummeret

– Hennie fikk
aldri sjansen

Hennie Ingeborg Edvardsen ble bare 19 år. Etter at hun fikk puslevansker og kramper ringte venninnen til ambulanse. Så fulgte timer med feil og kaos i møte med helsetjenesten.

Dagsavisen bruker cookies (informasjonskapsler) til å vise deg relevante artikler, personalisere annonser og forbedre nettstedet.

Ved å benytte nettstedet aksepterer du at vi kan sette cookies i din nettleser.

Les mer om dette og hvordan du har kontroll over egne data i vår [personvernerklæring](#).

Dagsavisen bruker cookies (informasjonskapsler) til å vise deg relevante artikler, personalisere annonser og forbedre nettstedet.

Ved å benytte nettstedet aksepterer du at vi kan sette cookies i din nettleser.

Les mer om dette og hvordan du har kontroll over egne data i vår

[personvernerklæring](#).